

Załącznik nr 2 do uchwały nr 79 Komitetu Monitorującego Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027 z dnia 5 czerwca 2024 roku

Opis zmian wprowadzonych w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 – 2027

Zmiany wprowadzane w programie FERS są powiązane z obecnie nowelizowaną ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw. Zakłada ona uzależnienie wypłaty świadczeń wychowawczych dla dzieci i młodzieży z Ukrainy od faktu realizacji przez nich obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w polskim systemie oświaty. Według szacunków Ministerstwa Edukacji Narodowej, zmiana ta spowoduje, że w roku szkolnym 2024/2025 dodatkowo do polskich szkół zostanie przyjętych ok. 60 tys. uczniów i uczennic z Ukrainy. Wymaga to szybkiego uruchomienia wsparcia EFS+ na rzecz przygotowanie polskich szkół do przyjęcia tak dużej grupy nowych osób z Ukrainy.

1. Strategia programu

1.1. Integracja społeczna

Dodano następujący zapis: „Według szacunków MEN ok. 69 tys. dzieci i młodzieży z Ukrainy w wieku szkolnym, przebywających w Polsce, nie jest objęta edukacją stacjonarną w szkole. Ma to negatywny wpływ na nich samych, ich rodziców oraz społeczeństwo. Sytuacja ta nie może być kontynuowana (szczegółowe wyjaśnienia wskazano w aneksie 2, część B). Dlatego zostaną podjęte działania mające na celu wsparcie objęcia ich kształceniem formalnym w polskich szkołach.”

Uzasadnienie: Według szacunków Ministerstwa Edukacji Narodowej, poza polskim systemem edukacji pozostaje około 69 tys. dzieci i młodzieży z Ukrainy w wieku szkolnym. Wiąże się to z poważnymi konsekwencjami zarówno dla nich samych, ich rodziców jak i całego społeczeństwa. Izolacja kulturowa, brak kontaktu z polskimi rówieśnikami ma negatywny wpływ na dobrostan psychospołeczny dzieci i młodzieży z Ukrainy. Brak dostępu do nauki w warunkach stacjonarnych zmniejsza szanse na dobre przygotowanie do

funkcjonowania w społeczeństwie i na rynku pracy. W dłuższym okresie, osoby, którym nie zapewniono dostępu do dobrej edukacji, doświadczają większego ryzyka wykluczenia społecznego. Konieczne jest zatem uruchomienie działań, które pozwolą na włączenie dzieci i młodzieży z Ukrainy do polskiego systemu edukacji.

1.2. Zdrowie

Usunięto zapisy dotyczące wsparcia kadry farmaceutycznej.

Uzasadnienie: W związku z wprowadzeniem do programu działań mających na celu wsparcie kształcenia formalnego dzieci i młodzieży z Ukrainy przebywających w Polsce, konieczne jest przesunięcie środków na ten cel. Ministerstwo Zdrowia, pełniące rolę IP FERS w obszarze ochrony zdrowia, zgłosiło rezygnację z realizacji działań w programie dotyczących opieki farmaceutycznej. Pilotaż przeglądów lekowych, który był głównym elementem ww. działania, został bowiem przeprowadzony na początku 2023 r. w ramach środków krajowych. W związku z tym, finansowanie tych samych działań ze środków FERS stało się bezzasadne.

1.3. Tabela 1 – cel szczegółowy ESO4.9

Dodano uzasadnienie dla realizacji działań wspierających objęcie dzieci i młodzieży z Ukrainy kształceniem formalnym.

Uzasadnienie: Według szacunków Ministerstwa Edukacji Narodowej, poza polskim systemem edukacji pozostaje około 69 tys. dzieci i młodzieży z Ukrainy w wieku szkolnym. Wiąże się to z poważnymi konsekwencjami zarówno dla nich samych, ich rodziców jak i całego społeczeństwa. Izolacja kulturowa, brak kontaktu z polskimi rówieśnikami ma negatywny wpływ na dobrostan psychospołeczny dzieci i młodzieży z Ukrainy. Brak dostępu do nauki w warunkach stacjonarnych zmniejsza szanse na dobre przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie i na rynku pracy. W dłuższym okresie, osoby, którym nie zapewniono dostępu do dobrej edukacji, doświadczają większego ryzyka wykluczenia społecznego. Konieczne jest zatem uruchomienie działań, które pozwolą na włączenie dzieci i młodzieży z Ukrainy do polskiego systemu edukacji.

2. Priorytet I

1.1. Cel szczegółowy ESO4.1 – Tabela 2: Wskaźniki produktu

Zmiana wskaźnika: Liczba podmiotów, które podjęły współpracę z partnerem zagranicznym w Programie

Cel pośredni (2024): z 60 na 45

Cel końcowy (2029): z 180 na 135

1.2. Cel szczegółowy ESO4.1 – Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Zmiana wskaźnika: Liczba podmiotów, które wdrożyły nowe rozwiązania dzięki współpracy z partnerem zagranicznym

Cel końcowy (2029): z 240 na 180

Uzasadnienie: W związku z wprowadzeniem do programu działań mających na celu wsparcie kształcenia formalnego dzieci i młodzieży z Ukrainy przebywających w Polsce, konieczne jest przesunięcie środków na ten cel. Zmiana wskaźników jest konsekwencją tych przesunięć i jest proporcjonalna do zmniejszenia środków finansowych na współpracę ponadnarodową.

Zmniejszenie alokacji na ww. działania zostało zaproponowane po przeanalizowaniu zakresu dotychczasowego wsparcia, planów na kolejne nabory oraz potencjału do realizacji kolejnych inicjatyw. Zmniejszenie środków finansowych nie wpłynie negatywnie na jakość zaplanowanych pierwotnie interwencji.

3. Priorytet IV

1.1. Cel szczegółowy ESO4.9 – Powiązane rodzaje działań

Dodano kolejny, trzeci typ projektów dotyczący wsparcia edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy objętych obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki.

1.2. Cel szczegółowy ESO4.9 – Główne grupy docelowe

Dodano do grupy docelowej kadre systemu oświaty.

1.3. Cel szczegółowy ESO4.9 – Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Dodano wskaźnik dotyczący uczniów z Ukrainy uczestniczących w kształceniu formalnym w roku szkolnym z wartością docelową 29 000.

Uzasadnienie: Według szacunków Ministerstwa Edukacji Narodowej, poza polskim systemem edukacji pozostaje około 69 tys. dzieci i młodzieży z Ukrainy w wieku szkolnym. Wiąże się to z poważnymi konsekwencjami zarówno dla nich samych, ich rodziców jak i całego społeczeństwa. Izolacja kulturowa, brak kontaktu z polskimi rówieśnikami ma negatywny wpływ na dobrostan psychospołeczny dzieci i młodzieży z Ukrainy. Brak dostępu do nauki w warunkach stacjonarnych zmniejsza szanse na dobre przygotowanie do funkcjonowania w społeczeństwie i na rynku pracy. W dłuższym okresie, osoby, którym nie zapewniono dostępu do dobrej edukacji, doświadczają większego ryzyka wykluczenia społecznego. Konieczne jest zatem uruchomienie działań, które pozwolą na włączenie dzieci i młodzieży z Ukrainy do polskiego systemu edukacji.

1.4. cel szczegółowy ESO4.11 - Powiązane rodzaje działań oraz grupa docelowa

Usunięto zapisy dotyczące opieki farmaceutycznej.

Uzasadnienie: W związku z wprowadzeniem do programu działań mających na celu wsparcie kształcenia formalnego dzieci i młodzieży z Ukrainy przebywających w Polsce, konieczne jest przesunięcie środków na ten cel. Ministerstwo Zdrowia, pełniące rolę IP FERS w obszarze ochrony zdrowia, zgłosiło rezygnację z realizacji działań w programie dotyczących opieki farmaceutycznej. Pilotaż przeglądów lekowych, który był głównym elementem ww. działania, został bowiem przeprowadzony na początku 2023 r. w ramach środków krajowych. W związku z tym, finansowanie tych samych działań ze środków FERS stało się bezzasadne.

4. Priorytet V

1.1. Cel szczegółowy ESO4.1 – Tabela 2: Wskaźniki produktu

Zmiana wskaźnika: Liczba innowacji przyjętych do dofinansowania

Cel pośredni: z 162 na 147

Cel końcowy (2029): z 640 na 582

Zmiana wskaźnika: Liczba innowacji podlegających skalowaniu

Cel pośredni: z 4 na 3

Cel końcowy (2029): z 23 na 18

1.2. Cel szczegółowy ESO4.1 – Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Zmiana wskaźnika: Liczba przetestowanych innowacji społecznych

Cel końcowy (2029): z 90 na 82

Uzasadnienie: W związku z wprowadzeniem do programu działań mających na celu wsparcie kształcenia formalnego dzieci i młodzieży z Ukrainy przebywających w Polsce, konieczne jest przesunięcie środków na ten cel. Zmiana wskaźników jest konsekwencją tych przesunięć i jest proporcjonalna do zmniejszenia środków finansowych.

Zmniejszenie alokacji na ww. działania zostało zaproponowane po przeanalizowaniu zakresu dotychczasowego wsparcia, planów na kolejne nabory oraz potencjału do realizacji kolejnych inicjatyw. Zmniejszenie środków finansowych nie wpłynie negatywnie na jakość zaplanowanych pierwotnie interwencji.

5. Zmiany finansowe

Proponowana realokacja środków oznacza:

- zmniejszenie alokacji:
 - MFiPR w ramach:
 - innowacji społecznych o 200 mln zł;
 - poprawy dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami o 50 mln zł (pomniejszenie o 18% w odniesieniu do całej alokacji resortu);
 - CPE w ramach współpracy międzynarodowej o 50 mln zł (pomniejszenie o 5% w odniesieniu do całej alokacji Centrum);
 - MRPiPS w ramach działań Pełnomocnika Rządu ds. Osób z Niepełnoprawnością o 100 mln zł (w tym centrum komunikacji 30 mln zł i zatrudnienie wspomagane 70 mln zł) (pomniejszenie o 1% w odniesieniu do całej alokacji resortu);
 - MZ w ramach:
 - wdrożenia opieki farmaceutycznej o 24 mln zł;
 - wsparcia koordynacji profilaktyki zdrowotnej o 76 mln zł (pomniejszenie o 4% w odniesieniu do całej alokacji resortu);

Uzasadnienie: W związku z wprowadzeniem do programu działań mających na celu wsparcie kształcenia formalnego dzieci i młodzieży z Ukrainy przebywających w Polsce, konieczne jest przesunięcie środków na ten cel.

Zmiany w alokacji MFiPR - zmniejszenie alokacji zostało zaproponowane po przeanalizowaniu zakresu dotychczasowego wsparcia, planów na kolejne nabory oraz potencjału do realizacji kolejnych inicjatyw. Zmniejszenie środków finansowych nie wpłynie negatywnie na jakość zaplanowanych pierwotnie interwencji.

Zmiany w alokacji MZ – Ministerstwo Zdrowia, pełniące rolę IP FERS w obszarze ochrony zdrowia, zgłosiło rezygnację z realizacji działań w programie dotyczących opieki farmaceutycznej. Pilotaż przeglądów lekowych, który był głównym elementem tego działania, został bowiem przeprowadzony na początku 2023 r. w ramach środków krajowych. W związku z tym, finansowanie tych samych działań ze środków FERS stało się bezzasadne.

W ramach typu projektu dot. wsparcia koordynacji profilaktyki zdrowotnej nie procedowano dotychczas żadnej fiszki. Koncepcja wsparcia w przedmiotowym obszarze nie została też dotychczas przedstawiona przez IP. W programie nie zostały zapisane wskaźniki dotyczące koordynacji profilaktyki zdrowotnej, więc zmniejszenie alokacji w tym typie działania nie będzie wiązać się z koniecznością ich zmiany. Jednocześnie, typ projektu nie został całkowicie usunięty z programu, a pozostawione środki umożliwią realizację projektów w tym obszarze.

Zmiany w alokacji MRPiPS – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pełniące rolę IP w odniesieniu do działań Pełnomocnika Rządu ds. Osób z Niepełnoprawnością, ponownie przeanalizowało zakres działań dotyczących wdrażania zatrudnienia wspomaganego i utworzenia Centrum komunikacji. Przygotowując fiszki projektów w tym zakresie, zgłosiło mniejsze niż pierwotnie zakładano zapotrzebowanie na środki, przy niezmiennych założeniach dotyczących tej interwencji oraz zachowanych poziomach wskaźników. Łączne oszczędności zidentyfikowane w obu typach operacji wyniosły 100 mln zł.

- zwiększenie alokacji MEN o 500 mln zł (zwiększenie o 32% w odniesieniu do całej alokacji resortu).

Podsumowanie zmian finansowych FERS

Opisane powyżej realokacje spowodowały, że łączna alokacja FERS zostanie zwiększona o 6 416 857 EUR, tj. do kwoty 4 882 368 735 EUR, w tym:

- wkład UE: 4 049 099 776 EUR – pozostaje bez zmian;
- wkład krajowy: 833 268 959 EUR – zwiększono o 6 416 857 EUR.

Zmiana kwoty wkładu krajowego wynika z różnego poziomu środków krajowych wymaganego na poszczególnych priorytetach FERS.

Szczegółowy zakres zmian w podziale na działania obrazuje poniższa tabela:

Działanie/ Priorytet	zmiana alokacji (PLN)	zmiana alokacji (EUR)	udział wkładu UE	wkład UE (EUR)	wkład krajowy (EUR)
01.01	-50 000 000	-11 235 956	0,82518631	-9 271 756	-1 964 200
1. Priorytet	-50 000 000	-11 235 956		-9 271 756	-1 964 200
03.03	-50 000 000	-11 235 955	0,82518631	-9 271 756	-1 964 199
03.04	-70 000 000	-15 730 337	0,82518631	-12 980 459	-2 749 878
03.05	-30 000 000	-6 741 573	0,82518631	-5 563 054	-1 178 519
3. Priorytet	-150 000 000	-33 707 865		-27 815 269	-5 892 596
04.15	-24 000 000	-5 393 258	0,82518631	-4 450 443	-942 815
04.15	-76 000 000	-17 078 651	0,82518631	-14 093 070	-2 985 581
04.17	500 000 000	116 256 626	0,82518631	95 933 376	20 323 250
4. Priorytet	400 000 000	93 784 717		77 389 863	16 394 854
05.01	-200 000 000	-42 424 039	0,95000000	-40 302 838	-2 121 201
5. Priorytet	-200 000 000	-42 424 039		-40 302 838	-2 121 201
RAZEM FERS:	0	6 416 857		0	6 416 857

Działanie 01.01 Współpraca ponadnarodowa

Działanie 03.03 Systemowa poprawa dostępności

Działanie 03.04 Nowe rozwiązania na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Działanie 03.05 Lepsza komunikacja dla osób z niepełnosprawnościami

Działanie 04.15 Skuteczny i odporny system ochrony zdrowia

Działanie 04.17 *nowe działanie dotyczące wsparcia edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy objętych obowiązkiem szkolnym i obowiązkiem nauki*

Działanie 05.01 Innowacje społeczne

6. Aneksy

Uzupełniono aneks nr 2 pn. „Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami” o informacje na temat wsparcia edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy w programie FERS.

Uzasadnienie: W celu usprawnienia wdrażania operacji i wykorzystania środków EFS+ na wsparcie edukacji formalnej dzieci i młodzieży z Ukrainy, interwencja w tym obszarze będzie rozliczana z Komisją Europejską na podstawie art. 95 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r., zgodnie z aneksem nr 2 do programu.